

मनोरूपीसुपर्णइत्येकं ८९ भूतादिरहंकारः ९० आदिदेवोऽदितेः सुतइत्येकं नाम विष्णुरित्यर्थः ९५ ॥ २५ ॥ पितामातापितामहः द्यावापृथिव्योः पिताहिरण्यगर्भस्तस्यापिपितेत्यर्थः ९८ स्वर्गद्वारं ब्रह्मलो-
कप्रामिद्वारं सूर्यद्वारेण ते विरजाः प्रयांतीति श्रुतेः तदेव प्रजाद्वारं अग्नौ प्रास्ताहुतिः सम्यगादित्यमुपतिष्ठते आदित्याज्जायते दृष्टिर्दृष्टेरन्ततः प्रजाइतिक्रमेण इह परलोकप्रापकइत्यर्थः ९९ मोक्षद्वारं क्रममुक्ति-
स्थानभूतं त्रिविष्टपं स्वर्गभूमिरित्येकं १०० ॥ २६ ॥ मैत्रेयः मित्रेषु सर्वभूताभ्यप्रदेषु साधुर्मैत्रेयः १०७ करुणान्वित इति पतितव्रात्यादीनामपि त्रातेत्यर्थः १०८ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ शुचिश्वा

मनः सुपर्णो भूतादिः शीघ्रगः प्राणधारकः ॥ धन्वंतरि धूमकेतुरादिदेवोऽदितेः सुतः ॥ २५ ॥ द्वादशात्मारविंदाक्षः पितामातापितामहः ॥ स्वर्गद्वारं प्रजाद्वारं मोक्ष-
द्वारं त्रिविष्टपं ॥ २६ ॥ देहकर्त्ता प्रशांतात्मा विश्वात्मा विश्वतोमुखः ॥ चराचरात्मा सूक्ष्मात्मा मैत्रेयः करुणान्वितः ॥ २७ ॥ एतद्वैकीर्त्तनीयस्य सूर्यस्यामिततेज-
सः ॥ नामाष्टशतकंचेदं प्रोक्तमेतत्स्वयं भुवा ॥ २८ ॥ सुरगणपितृयक्षसेवितंत्य सुरनिशाचरसिद्धवंदितं ॥ वरकनकद्रुताशनप्रभंप्रणिपतितोस्मि हिताय भा-
स्करं ॥ २९ ॥ सूर्योदयेयः सुसमाहितः पठेत्स पुत्रदारान् धनरत्नसंचयान् ॥ लभेत जातिस्मरतां नरः सदा धृतिं च मेधां च सविंदते पुमान् ॥ ३० ॥ इमं स्तवं देववर-
स्य यो नरः प्रकीर्त्तयेच्छुचिसुमनाः समाहितः ॥ विमुच्यते शोकदवाग्नि सागराल्लभेत कामान् मनसा यथेप्सितान् ॥ ३१ ॥ वैशंपायन उवाच ॥ एवमुक्त-
स्तु धौम्येन तत्कालसदृशं वचः ॥ विप्रत्यागसमाधिस्थः संयतात्मा दृढव्रतः ॥ ३२ ॥ धर्मराजो विशुद्धात्मा तप आतिष्ठदुत्तमं ॥ पुष्पोपहारैर्बलिभिरर्चयित्वा दिवा-
करं ॥ ३३ ॥ सो वगात्थ जलं राजा देवस्याभिमुखो भवत् ॥ योगमास्थाय धर्मात्मा वायुभक्षो जितेन्द्रियः ॥ ३४ ॥ गांगेयं वार्युपस्पृश्य प्राणायामेन तस्थिवान् ॥
शुचिः प्रयतवाग्भूत्वा स्तोत्रमारब्धवांस्ततः ॥ ३५ ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ त्वं भानो जगतश्चक्षुस्त्वमात्मा सर्वदेहिनां ॥ त्वं योनिः सर्वभूतानां त्वमाचारः क्रिया-
वतां ॥ ३६ ॥

सौ सुमनाश्चेतिकर्मधारयः शोकएव दवाग्निर्यस्मिन् तस्मात्सागरात्सागरवदपारात्संसारान् ॥ ३१ ॥ विप्रत्यागसमाधिस्थः विप्रेभ्यस्स्यागः त्यज्यमानमनंतदर्थं
समाधिस्थः नियमस्थः यूपदार्वादिवत्प्रकृतिविकाराभावेपि चतुर्थी समासः अश्वघासादिवत्पृष्ठी समासो वा संयतात्मानियमितचित्तः ॥ ३२ ॥ तपः सूर्याष्टशतनामजपाख्यं ॥ ३३ ॥ योगं चित्तैकाग्र्यं आ-
स्थायकत्वा ॥ ३४ ॥ प्राणानां आसमंतात् यमनं नियहस्तेन प्राणायामेन आरब्धवान्ततः जपानंतरं ॥ ३५ ॥ चक्षुः चक्षुरादिप्रवर्त्तकत्वात् बासरूपेण च चक्षुरनुपाहकत्वात् अतएव सर्वदेहिनामात्मा योनिः
उत्पत्तिलयस्थानं भूतानां वियदादीनां आचारः आसमंताच्चारयतीत्याचारोऽन्तर्यामी ॥ ३६ ॥